

Strahimir Primorac o zbirci *Kičma* Dorte Jagić
u Vijencu br. 416 od 11.02.2010

Dorta Jagić, afirmirana ponajprije kao pjesnikinja – objavila je dosad četiri zbirke – ali i dramska autorica, kazališna kritičarka i prevoditeljica, (Sinj, 1974) javila se i prvom proznom knjigom. U zbirci koju je naslovila *Kičma* (izd. Aora, Zagreb, 2009.) sabrala je 23 kratke priče i predstavila se kao zanimljiva pripovjedačica s nekoliko vrsnih tekstova koji najavljuju njezin pripovjedački potencijal. Iako se i u ovim pričama povremeno osjeti ruka koja je po vokaciji pjesnička, lirski, Jagićeva nedvojbeno iskazuje i domišljatost i vještinu i zrelost da izabranu temu, koliko god se činila banalnom i „potrošenom“, iznova očudi i tako izvuče iz automatizma percepcije. Sjajan je primjer za to priča *Čekaonica*, koja počinje (i završava se) sasvim neobično, personalizacijom: „Čekaonica je čekala, sjedila i pušila ispred svoje ordinacije. (...) Čekala je da samu sebe shvati. Da otvori vrata.“ Nakon te kratke uvodne sekvencije hiperbolom „Dugo, već tisuću godina, hektopaskala, litara, kilograma, volti, metara...“ najavljuje se psihološki teror čekanja kojem će biti izložena „mlada žena u plavoj suknji“. Svojevrsnu struju svijesti, u kojoj se „plavoj suknji“ javlja mnoštvo asocijacija vezanih za zdravlje, tek povremeno prekidaju vanjska zbivanja: zvuk telefona, koraci, vrata, neka žena koja kaže da bi bolje bilo da je zabranjeno čekanje, a ne pušenje. Na koncu, napokon se „vrata otvore“ i mlada žena začuje svoje ime, a čekaonica rješava svoju inicijalnu dilemu: „Čekaonica je ugasila cigaretu, zgrabila torbu i nasmiješena izašla na cestu.“

Očuđavanje hiperbolizacijom kao temeljnim postupkom autorica je uspješno primijenila u pričama *Opasno duga riječ „bol“* i *Krevet*, fenomenološka stilizacija teme osjeća se u *Kiši* i *Kičmi*, a suvremenom opsesijom ljepotom i vječnom mladošću pozabavila se u *Celulitu*. U priči *Tijelo* nameće se – primjereno vremenu u kojem živimo – analogija čovjeka s računalom: ljudsko je tijelo („fundamentalna fiziologija i strojarstvo“) hardver, a ljudski mozak softver. Riječ je o temi otuđenja: glavni lik neće se susresti sa svojim roditeljima, nego „s njihovim ostarjelim tijelima odloženima nedaleko od televizora Sanyo“.